

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten

Arbeidsutvalget – Mailbehandling mai og juni 2018 - Protokoll

Deltakere: Jørund Båtstad, Torstein Storås, Janne Lunaas (sak 2018/35-36) og Andreas Karlsen (sak 2018/37-38)

SAKER:	
2018/35	ALVDAL – OPPFØRING AV TILBYGG HYTTE GNR/BNR 12/221
2018/36	ALVDAL – OPPFØRING AV TILBYGG HYTTE GNR/BNR 18/62
2018/37	FORDELING AV TILTAKSMIDLER 2018
2018/38	RINGSAKER - RIVING OG OPPSETTING AV NY GJETERHYTTE VED ØYUNGEN – KLAGE PÅ VEDTAK?
2019/39	SEL KOMMUNE – UTBEDRING AV SKI-OG TURLØYPE HØVRINGEN-SKOGSÆTRIN
2040/40	GEOCAHER – HENVENDELSE TIL STATSKOG OG NASJONALPARKSTYRET FOR RONDANE-DOVRE

2018/35 ALVDAL – OPPFØRING AV TILBYGG HYTTE GNR/BNR 12/221

SAKSOPPLYSNINGER

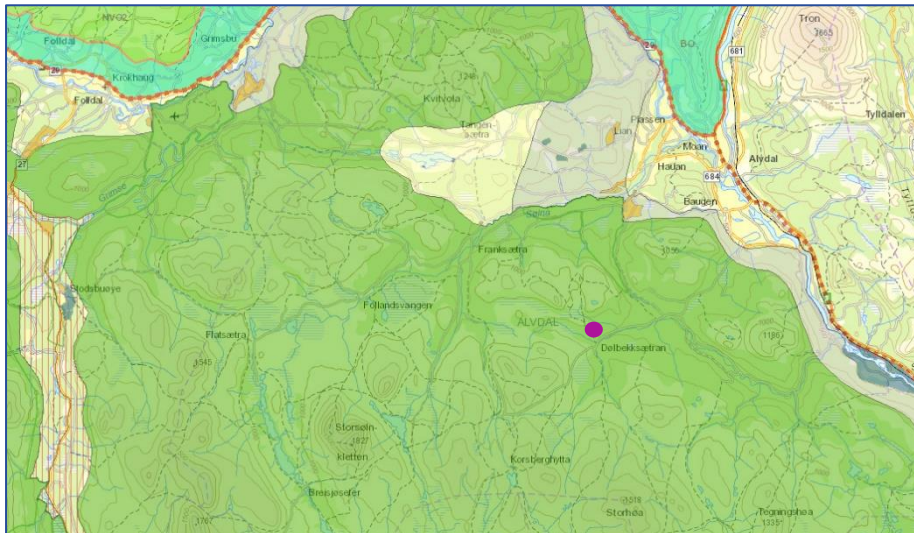
Alvdal kommune har mottatt søknad om dispensasjon fra kommunenes LNFR-formål for tilbygg til eksisterende hytte på eiendommen gnr. 12 bnr. 221 i Alvdal. Søkerne opplyser at foreldrene kjøpte og flyttet flere hus fra setrene rundt og satte disse opp som et hyttetun fordelt på to eiendommer. Eksisterende bebyggelse på den ene av eiendommene består av hytte på ca. 30 m² (BYA), utedo (6 m²) og vedskåle (ca. 20 m²). Omsøkt påbygg utgjør 21 m² BYA. Ifølge medsendte tegninger skal soveromskapasiteten økes, fra ett til to soverom.

Eksisterende hytte som ønskes påbygd (983) og samlet hyttetun på to eiendommer.

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølnekletten

Hytta som ønskes påbygd ligger i nasjonalt villreinområde. I følge retningslinjene for regionalplanen kan det vurderes tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt.

● Lokalisering av hytta som ønskes utvidet

Villreins arealbruk

I Sølknletten har en ikke GPS-merking av villrein. Som grunnlag for regionalplan Rondane-Sølknletten ble det imidlertid utarbeidet en fagrapport om «Villreinen i Rondane. Status og leveområde» (Jordhøy, P. (red.) 20098, NINA Rapport 339). I rapporten er området avsatt som helårsbeite/vinterbeite.

Tegnforklaring			
	Leveområde		Traktorveg
	Barmarksbeite		Merket tursti
	Vinterbeite		Umerket tursti
	Helårsbeite		
	Kalvingsområder		
	Trekkområder		
	Hovedtrekkretning		
	Trekkeveier		
	Massefangstanlegg		
	Fangstgroprekker		

Villreinnemndas praksis i tilsvarende saker

Villreinnemnda har den seinere tid behandlet en rekke søknader om økning av arealet på fritidshus i nasjonalt villreinområde. Sett som enkeltstående tiltak, vil ingen av disse sakene ha vesentlige konsekvenser for villreins arealbruk. Tillatelse til å utvide ei hytte vil imidlertid ha en presedensvirkning for hele regionalplanområdet. I Rondane alene er det registrert 1200 fritidsboliger, seterhus og koier i nasjonalt villreinområde. Samlet sett vil mange, tilsynelatende beskjedne utvidelser, i sum utgjøre en betydelig økning i overnattingskapasiteten i nasjonalt villreinområde. Villreinnemnda har derfor ut fra presedenshensyn frarådd utvidelser av fritidshus i nasjonalt villreinområde.

VURDERING

Sivilombudsmannen har nylig uttalt seg til behandlingen av en dispensasjonssak for bygging av hytte i randområdet til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014-2025

(<https://www.sivilombudsmannen.no/uttalelser/dispensasjon-til-oppforing-av-hytte-i-randomradet-for-villrein/>). Her omtales bl.a. betydningen av å vurdere saken i forhold til naturmangfoldlovas §10: «Redegjørelsen Fylkesmannen har gitt om forholdet til naturmangfoldloven, er opplysende. Det gir likevel grunn til en merknad når Fylkesmannen tidligere i redegjørelsen har vist til at «denne ene hytta aleine» ikke vil forringe villreinens leveområde. Også Fylkesmannens vedtak synes å bygge på et slikt premis. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nåtidsperspektiv. Etter naturmangfoldloven § 10 skal «påvirkning av et økosystem ... vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for». Denne bestemmelsen skal blant annet forhindre en gradvis forvitring av leveområder hvor inngrepene gjerne finner sted «bit for bit, over tid, til den samlede belastningen er så stor at leveområder, arter eller genetisk mangfold kan gå tapt», jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 104. På s. 381 heter det videre at det er «effekten på naturmangfoldet som vurderes i prinsippet om samlet belastning, ikke det enkelte tiltaket som sådan».

Det omsøkte tiltaket er såpass begrensa at det isolert sett vil ha liten negativ effekt for villreinens arealbruk. Det vil imidlertid gi en svært uheldig presedensvirkning for regionalplan-området for Rondane-Sølnkletten dersom en åpner opp for slike tiltak i nasjonalt villreinområde, og den samla belastningen vil kunne bli betydelig, jfr. avsnittet foran om villreinnemndas praksis i tilsvarende saker. Dette gjelder særlig når hytta ligger såpass langt inn i nasjonalt villreinområde som den gjør (mer enn 7 km i luftlinje fra yttergrensa til det nasjonale villreinområdet).

Plan- og bygningslova oppstiller et krav om at fordelene ved å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering (plan- og bygningsloven § 19-2 annet ledd annet punktum). Her sier Sivilombudsmannen følgende:

«Hvilke hensyn som er relevante i dispensasjonsvurderingen, må ses i sammenheng med de offentlige hensyn som skal ivaretas gjennom loven og offentlige arealplaner. Av ombudsmannens uttalelse i sak 2014/3266 fremgår det at det i utgangspunktet er «generelle areal- og ressursdisponeringshensyn som er relevante fordeler i en dispensasjonsvurdering».... En enkeltstående eiers interesse i å bygge vil normalt ha begrenset vekt i forhold til mer generelle arealdisponeringshensyn.... Loven krever dessuten at fordelene med å dispensere er «klart større» enn ulempene. Hva som nærmere ligger i dette, fremgår blant annet av ombudsmannens uttalelse i sak 2015/3269, hvor det heter at det under enhver omstendighet ikke er tilstrekkelig for å innvilge dispensasjon, at ulempene ved dispensasjonen eventuelt skulle være beskjedne».

Fordelene ved å gi dispensasjon vurderes i dette tilfellet ikke til å være klart større enn den negative presedensvirkningen en dispensasjon vil ha.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane-Sølnkletten viser til Sivilombudsmannens uttale 13.03.2018, om vurdering av samla effekter etter Nml §10 og kravet i Pbl §19-2 annet ledd andre punktum om at fordelene med å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene. Nemnda kan ikke se at fordelene med å gi dispensasjon i denne saken er klart større enn de negative presedensvirkningene en dispensasjon vil ha. Villreinnemnda frarår ut fra dette at dispensasjon som omsøkt blir gitt.

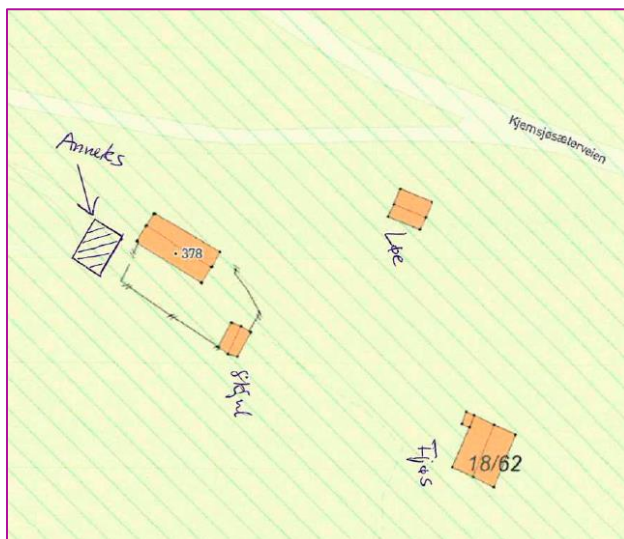
VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane-Sølnkletten viser til Sivilombudsmannens uttale 13.03.2018, om vurdering av samla effekter etter Nml §10 og kravet i Pbl §19-2 annet ledd andre punktum om at fordelene med å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene. Nemnda kan ikke se at fordelene med å gi dispensasjon i denne saken er klart større enn de negative presedensvirkningene en dispensasjon vil ha. Villreinnemnda frarår ut fra dette at dispensasjon som omsøkt blir gitt.

2018/36 ALVDAL – OPPFØRING AV TILBYGG HYTTE GNR/BNR 12/221

SAKSOPPLYSNINGER

Alvdal kommune har mottatt søknad om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser for oppføring av anneks. Den aktuelle eiendommen er en gammel seter som ikke lengre er knyttet til et gårdsbruk, men matrikulert som fritidseiendom.

Seterhus- 48 m² BRA

Skjul <15 m²

Fjøs: 46 m²

Løe: 17 m²

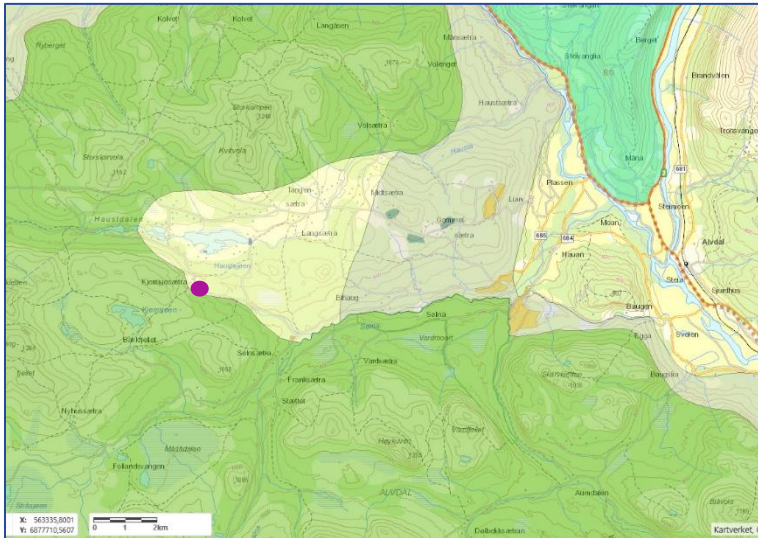
Totalt består bygningsmassen av 4 bygninger. Seterhuset, fjøset og løa er til sammen 111 m². I tillegg kommer et skjul som ut fra målinger på kart ser ut til å være ca. 10 m² (nøyaktige opplysninger er ikke gitt i matrikkelen). Total bygningsmasse på eiendommen er derfor opp mot 120 m².

I tillegg ønskes det oppført et anneks på 30 m². I følge vedlagte byggetegninger er det planlagt to soverom og kombinert oppholdsrom/kjøkken.

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølnkletten

Eiendommen ligger i buffersonen, sone 2, i regionalplanen for Rondane-Sølnkletten. Avstanden mellom eiendommen og grensa for nasjonalt villreinområde er ca. 15 meter. Retningslinjene til planen sier bl.a. at det i buffersona ikke skal etableres ny fritidsbebyggelse/ fritidseiendommer ut over de som allerede er godkjent gjennom reguleringsplan eller gjennom områder avsatt for

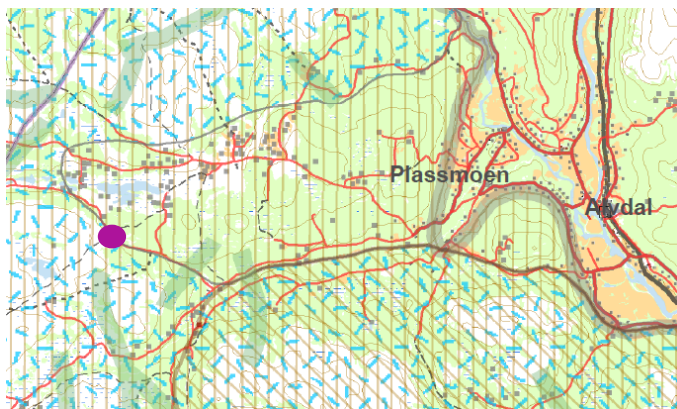
fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel. Det kan gis rom for tilbygg, uthus og annekst på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt innenfor en øvre ramme på 120 m² bruksareal (BRA) + parkering.

● Plassering av eiendom der annekset ønskes bygd.

Villreins arealbruk

I Sølknletten har en ikke GPS-merking av villrein. Som grunnlag for regionalplan Rondane-Sølknletten ble det imidlertid utarbeidet en fagrapport om «Villreinen i Rondane. Status og leveområde» (Jordhøy, P. (red.) 20098, NINA Rapport 339). I rapporten er området avsatt som helårsbeite/vinterbeite.

Tegnforklaring			
	Leveområde		Traktorveg
	Barmarksbeite		Merket tursti
	Vinterbeite		Umerket tursti
	Helårsbeite		
	Kalvingsområder		
	Trekkområder		
	Hovedtrekkretning		
	Trekkveier		
	Massefangstanlegg		
	Fangstgroprekker		

VURDERING

Søknaden berører to forhold: Om annekset er så stort at det må regnes som en selvstendig enhet og retningslinjene i regionalplanen som har en øvre grense for bebyggelse på eiendommen på 120 m².

I kommunens oversendelse vises det til bestemmelsene i kommuneplanen, der det for hytter tillates 3 bygninger pr. tomt, med annekst inntil 15 m² BYA. Kommunene skriver også at «Annekset må sies å være i skjæringspunktet mellom annekst og hytte nummer to». Denne vurderingen deles. Annekset blir såpass stort at det kan fungere som en selvstendig enhet. Det er derfor en viss risiko for at annekset på et seinere tidspunkt ønskes fradelt, slik at en reelt sett får to enheter. Det vises her til retningslinjene i regionalplanen som sier at i denne sonen skal det ikke etableres ny fritidsbebyggelse/ fritidseiendommer ut over de som allerede er godkjent gjennom reguleringsplan eller gjennom områder avsatt for fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel.

Både antall bygninger og samla bygningsareal er allerede så stort på eiendommen, at søknaden strider både mot kommuneplanens bestemmelser og retningslinjene i regionalplanen.

Plan- og bygningslova oppstiller et krav om at fordelene ved å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering (plan- og bygningsloven § 19-2 annet ledd annet punktum). Sivilombudsmannen har i en sak nylig uttalt følgende om denne vurderingen:

«Hvilke hensyn som er relevante i dispensasjonsvurderingen, må ses i sammenheng med de offentlige hensyn som skal ivaretas gjennom loven og offentlige arealplaner. Av ombudsmannens uttalelse i sak 2014/3266 fremgår det at det i utgangspunktet er «generelle areal- og ressursdisponeringshensyn som er relevante fordeler i en dispensasjonsvurdering».... En enkeltstående eiers interesse i å bygge vil normalt ha begrenset vekt i forhold til mer generelle arealdisponeringshensyn.... Loven krever dessuten at fordelene med å dispensere er «klart større» enn ulempene. Hva som nærmere ligger i dette, fremgår blant annet av ombudsmannens uttalelse i sak 2015/3269, hvor det heter at det under enhver omstendighet ikke er tilstrekkelig for å innvilge dispensasjon, at ulempene ved dispensasjonen eventuelt skulle være beskjedne».

[\(https://www.sivilombudsmannen.no/uttalelser/dispensasjon-til-oppføring-av-hytte-i-randomradet-for-villrein/\)](https://www.sivilombudsmannen.no/uttalelser/dispensasjon-til-oppføring-av-hytte-i-randomradet-for-villrein/).

Eiendommen ligger svært nær grensen for nasjonalt villreinområde, slik at en dispensasjon vil ha en uheldig presedensvirkning for hele regionalplanområdet.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane-Sølnkletten viser til Sivilombudsmannens uttale 13.03.2018, om kravet i Pbl §19-2 annet ledd andre punktum om at fordelene med å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene. Nemnda kan ikke se at fordelene med å gi dispensasjon i denne saken er klart større enn de negative presedensvirkningene en dispensasjon vil ha. Villreinnemnda frarår ut fra dette at dispensasjon som omsøkt blir gitt.

Nemnda ber om å få oversendt kommunens vedtak.

STYRETS BEHANDLING

Selv om setra ligger nær nasjonalt villreinområde, må behandlingen ta utgangspunkt i retningslinjene for buffersona. Eksisterende bygningsmasse ligger imidlertid på maksimalgrensen for bygningsmasse også i buffersona.

VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane-Sølnkletten viser til Sivilombudsmannens uttale 13.03.2018, om kravet i Pbl §19-2 annet ledd andre punktum om at fordelene med å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene. Nemnda kan ikke se at fordelene med å gi dispensasjon i denne saken er klart større enn de negative presedensvirkningene en dispensasjon vil ha. Villreinnemnda frarår ut fra dette at dispensasjon som omsøkt blir gitt.

Nemnda ber om å få oversendt kommunens vedtak.

2018/37 FORDELING AV TILTAKSMIDLER 2018

SAKSOPPLYSNINGER

Tiltaksmidlene består av tilbakeførte fellingsavgiftsmidler for Rondane Sør, Rondane nord og Sølnkletten for 2017, i alt kr. 168.574. Midlene ble som de to foregående rene kun utlyst via mail til de tre villreinutvalgene, aktuelle fjellstyrer og kommuner, samt Norsk Villreinsenter Nord. I oversendelsesbrevet ble mottakerne av e-posten bedt om å gjøre utlysingen kjent for aktuelle søkere, f.eks. skoler. I tillegg ble utlysingen lagt på nemndas sider på villrein.no. En slik utlysingsmåte sparte nemnda for ca. 10.000 kr. i annonseutgifter.

Følgende søknader er registrert:

Søker	Tiltak	Kostnad delprosjekter	Totalt søknadsbeløp
Villreinutvalget for Rondane Sør	- Tellinger (min., kalv, struktur) - Reg. av trekk og arealbruk Fampen - Reg. av trekk sørover	40.000 10.000 20.000	70.000
Villreinutvalget for Rondane nord	-Minimums- og strukturtellinger - Registrering av kalvingsområder og tilstedeværelse i felt under villreinkalvinga	100.000 50.000	150.000
Sølnkletten Villreinområde	- Strukturtellinger - Minimums- og totaltellinger - Kjeveinnsamling - Ekstraarbeid, skrantesyke	20.000 20.000 15.000	60.000
Prosjekt <i>Registrering av villreinen sin områdebruk innan randsonene i Rondane</i>	-Registreringer i Gråhø/Tjønnseterfjellet (Nord- og Sør-Fron) - Registreringer ved Veslefjellet/Kuva (Dovre)	81.721	3.334
SUM søknadsbeløp			

VURDERING

Alle søknadene ligger innenfor rammene av utlysingen (tiltak som: 1. Styrker forvaltningen av villreinstammen/ 2. Fremmer befolkningens forståelse og kunnskap for villreinen sin bruk av fjellområdene, særlig overfor barn og unge/ 3. Følger opp Regional plan for Rondane og Sølnekletten/ 4. Styrker kunnskapen om artes arealbruk i nåtid og fortid)

Hoveddelen av midlene har tidligere vært gitt til bestandsforvaltning og overvåking, dvs. utvalgenes arbeid. Praksis har vært å fordele tiltaksmidlene mellom de tre områdene i forhold til det som er tilbakeført av fellingsavgiftsmidler.

Utenom villreinutvalgenes søknader er det kommet inn en søknad om å videreføre registreringene av villreinenes arealbruk i Gråhø/Tjønseterfjellet (Nord- og Sør-Fron) og ved Veslefjellet/Kuva (Dovre). Dette er en videreføring av registreringer tidligere år, og supplerer det pågående FOU-prosjektet for Rondane med GPS-merka simler ved at en får oversikt over bukkene sin arealbruk. Villreinnemnda søkes om i alt 10.000 kr. for 2016, 2017 og 2018, med 3.334 kr. i 2018. Prosjektet har en total kostnad på ca. 265.000 for de tre årene samla sett. Prosjektet har brakt fram nyttig kunnskap bl.a. for nemndas saksbehandling, jfr. sak 2016/25, og beløpet det søkes om fra nemnda er lite. Det anbefales derfor at søknaden innvilges også for 2018.

Dersom en holder midler til registreringene av villreinenes bruk i Gråhø/Tjønseterfjellet og Veslefjellet/Kuva utenfor, foreslås det at det resterende beløpet, kr. 165.240, fordeles i forhold til det som er tilbakeført av fellingsavgiftsmidler. Fordelingen blir da som følger:

- Rondane N: 40.2% = 66.426 kr.
- Rondane S: 22.3% = 36.849 kr.
- Sølnekletten: 37.4% = 61.800 kr.

FORSLAG TIL VEDTAK

Tiltaksmidlene for 2018 tildeles som følger:

Villreinutvalget for Rondane Sør	36.900 kr.
Villreinutvalget for Rondane nord	66.500 kr.
Sølnekletten Villreinområde	61.800 kr.
Prosjekt <i>Registrering av villreinen sin områdebruk innan randsonene i Rondane</i>	3374 kr.
SUM	168.574 kr.

VEDTAK

Tiltaksmidlene for 2018 tildeles som følger:

Villreinutvalget for Rondane Sør	36.900 kr.
Villreinutvalget for Rondane nord	66.500 kr.
Sølnekletten Villreinområde	61.800 kr.
Prosjekt <i>Registrering av villreinen sin områdebruk innan randsonene i Rondane</i>	3374 kr.
SUM	168.574 kr.

2018/38 RINGSAKER - RIVING OG OPPSETTING AV NY GJETERHYTTE VED ØYUNGEN – KLAGE PÅ VEDTAK?

SAKSOPPLYSNINGER

Nemnda behandlet denne saken på styremøtet i februar, sak 2018/18. Nemnda fattet følgende vedtak:

«Det er uheldig at eksisterende hytte ble revet og ny hytte ble oppsatt uten tillatelse. Dette gjelder særlig når hytta ligger i nasjonalt villreinområde og kommunen er involvert i utbyggingen.

I og med at den nye hytta erstatter en eksisterende hytte med samme areal og antall sengeplasser som den opprinnelige hytta og fordi tradisjonelt landbruk skal kunne drives som før i regionalplanområdet, vil ikke Villreinnemnda motsette seg at dispensasjon innvilges. Dette under forutsetning av at det blir satt vilkår om at Gjeterhytta kun skal brukes til landbruksformål i regi av Øyungen sæterlag knyttet til slipp, gjeting/tilsyn, og sanking av husdyr i området. Og at antall sengeplasser begrense til det som var i opprinnelig hytte».

Ringsaker har nå behandlet saken som en delegert byggesak. Kommunen har gitt tillatelse til riving av eksisterende gjeterhytte og oppføring av ny hytte. Det tillates at hytta brukes som varmestue i forbindelse med turer organisert av kommunen. Det settes imidlertid som vilkår at antall turer skal begrenses til inntil 10 turer pr. sesong, og hytta skal i den forbindelse ikke brukes til overnatting.

VURDERING

Kommunen har tillatt en bruk av gjeterhytta som varmestue. Dette er i utgangspunktet ikke i tråd med LNF-formålet i kommuneplanen. Spørsmålet er om bruken er så omfattende at det krever dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet utga høsten 2017 veilederen «Garden som ressurs» om bygge- og anleggstiltak i og i tilknytning til landbruk, og forholdet til plan- og bygningslova (https://www.regjeringen.no/contentassets/fe55b11f67d84bc08672c87788a2df69/h-2401_garden-som-ressurs.pdf). Her står det bl.a. følgende:

«Dersom det er tvil om hvorvidt et bygge- eller anleggstiltak, herunder en bruksendring, er i tråd med LNFR-formålet, bør kommunen bruke vurderingskriteriene og tabellen under når den skjønnsmessige beslutningen tas». Blant vurderingskriteriene finner en følgende:

– Tiltakets virkninger for natur- og kulturlandskap, naturmangfold, friluftsliv, kulturminner, vannforvaltning, trafikk, naboer, estetikk og gardstun.

Veilederen sier videre at; *«I visse tilfeller kan det innenfor LNFR-formålet være tillatt å ta i bruk deler av bygningsmassen eller å benytte den deler av året til virksomhet som ikke er knyttet til stedbunden næring».*

Kommunen presiserer i saksforberedelse at *«det ikke er snakk om bruk av hytta til privat formål, men at det skal tilrettelegges for ferdsel og friluftsliv i regi av kommunens kulturavdeling og at målgruppa er barn- og unge og personer med fysiske og psykiske funksjonshemninger. Slik bruk er i tråd med friluftsliv-formålet i kommuneplanen også i dette området».* Utøvelsen av friluftsliv er i tråd med LNF-formålet. LNF-formålet hjemler imidlertid ikke bygg av denne typen for friluftsliv, men kun mindre tilretteleggingstiltak.

For villreinhensynene er det ikke trafikken hytta vil generere som vil være det avgjørende. Dette er et område som er relativt mye brukt til friluftsliv i utgangspunktet, turistforeningen har fått tillatelse til å benytte en eksisterende eiendom som turisthytte, som erstatning for ei hytte lenger nord, og med den målgruppen det her er snakk om, vil disse dagsturene neppe generere mer trafikk innover i fjellet.

For villreinhensynene er det først og fremst presedensvirkningen som må vurderes; at det tillates annen bruk av landbruksbygninger i nasjonalt villreinområde. Det er mange landbruksbygg i nasjonalt villreinområde, og det vil være uheldig dersom det åpnes for at disse kan benyttes som varmestue. I dette tilfellet vil imidlertid presedensen begrense seg til 10 turer organisert av kommunen for barn- og unge og personer med fysiske og psykiske funksjonshemminger. Dvs. at gjeterbua ikke åpnes for allmenhetens bruk. Presedensvirkningen blir dermed begrenset. Gjeterbua ligger også i utkanten av det nasjonale villreinområdet.

I tillegg må samla belastning etter §10 i naturmangfoldloven vurderes. Kommunen har ikke vurdert presedensvirkningen for regionalplanområdet i henhold til nml §10. Dette er en mangel ved saksutredningen. I Sivilombudsmannens uttale som har vært referert i flere saker for nemnda nylig, er vurderinger av den samla belastningen vektlagt.

Dersom villreinnemnda hadde hatt denne saken og turistforeningshytta til behandling samtidig, ville nemnda sannsynligvis ha påklagd at det blir to lokaliteter for friluftslivutøvelse så nær hverandre i nasjonalt villreinområde.

Nemnda må også vurdere muligheten for å nå fram med en klage. Dette vil avhenge av om bruken blir betraktet som en enkeltstående sak, eller i forhold til presedensvirkningen for regionalplanområdet. Hadde det vært åpnet for allmenhetens bruk, ville klagegrunnet vært sterkere enn når bruken som varmestue avgrenses som den gjør. Utfallet i denne saken vil derfor være åpent.

Ut fra en helhetsvurdering, tilrås det at nemnda ikke klager på denne saken.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda klager ikke på vedtaket fattet av Ringsaker kommune.

STYRETS BEHANDLING

Arbeidsutvalget veide de ulike argumentene opp mot hverandre. Hensyn taler både for og imot en klage. AU endte tilslutt på å en enighet om ikke å påklage vedtaket.

VEDTAK

Villreinnemnda klager ikke på vedtaket fattet av Ringsaker kommune.

2018/39 SEL KOMMUNE – UTBEDRING AV SKI-OG TURLØYPE HØVRINGEN-SKOGSÆTRIN

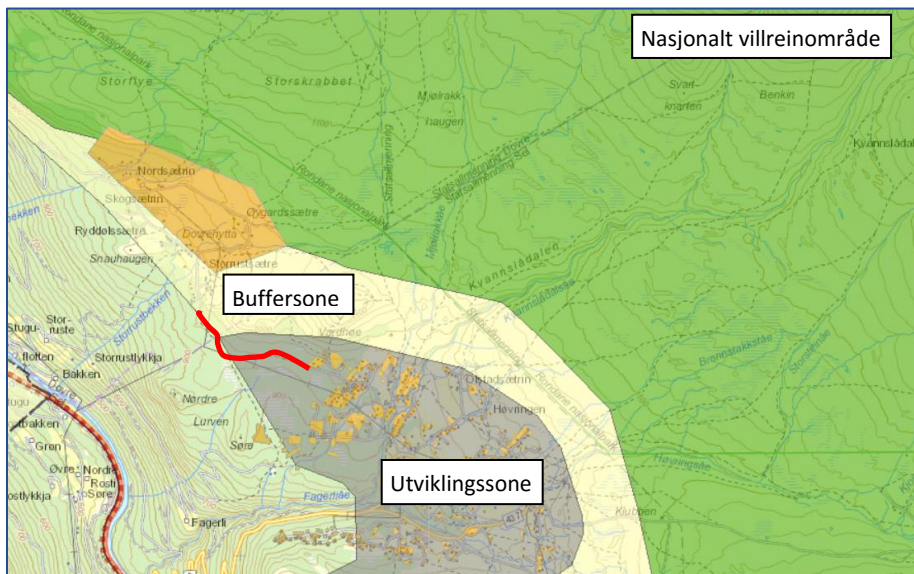
SAKSOPPLYSNINGER

Sel kommune har mottatt søknad om å utbedre eksisterende løypetrasé mellom Høvringen og Skogsætrin, via Vardamorkje. Utbedringen er planlagt med delvis oppgrusing og planering av dårlige, blaute partier. Tiltaket krever kun mindre terrengarbeider, tilsletting av terreng og lite av skråninger/grøfter.

Det søkes om å etablere for en skiløype klasse C som innebærer følgende;

- Løype beregnet for prepareringsmaskin med bredde på inntil 4 m, løypa kan ha en lysåpning på inntil 6 m.
- Arbeidet skal utføres på en måte som gir minst mulig skade. Nyttbart trevirke felles, kvistes og fjernes etter grunneiers anvisning. Drenering, planering og terrenginngrep skal utføres på en skånsom måte. Stubber og stein skal om mulig gjemmes i terrenget.

Trasèen følger i hovedsak regulert trasè for sommer- og vinterløype med unntak av en liten strekning der trasèen søkes omlagt fra et noe myrlendt parti til et tørrere område (reguleringsplan for Vardamorkje). Hele trasèens lengde, fra opparbeidet veg i Vardamorkje til Dovre grense, er på ca. 1,2 km. Av dette ligger ca. 1 km av trasèen innenfor utviklingszone (sone 3) mens siste ca. 200 m mot Dovre grense ligger i utviklingszone dalføre (sone 4).

Omsøkt stitrasé merket med rødt

Rådmannen skriver i sin saksinnstilling at det vil bli satt vilkår for å gjennomføre tiltaket om at terrenginngrepene skal være så små som mulige.

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sjølnkletten

Ca. 1 km av trasèen ligger innenfor utviklingssona, mens ca. 200 meter ligger i buffersone. For begge soner sier retningslinjene at det bør legges særskilt vekt på å tilrettelegge for ferdsel bort fra villreinområdene.

VURDERING

Stien som søkes utbedret ligger i utkanten av villreinområdet, og kan ha en positiv effekt i forhold til å kanalisere trafikk vekk fra områder lengre inn. Isolert sett er derfor tiltaket positivt, også for villreininteressene.

Tiltaket vil sannsynligvis føre til en økning i sykkeltrafikken mellom Skogsætrin og Høvringen. Langs den omsøkte traséen er dette uproblematisk. Utfordringene oppstår dersom traséen fører til en økning i rundturer, med retur på stier lengre inn i området. Denne utfordringen er imidlertid tilstede allerede i dag. Hvis det er ressursmessig mulig, bør imidlertid fjellstyrene/SNO følge opp stibruken lengre inn i fjellet.

Traséen er en del av planene om en sammenhengende sykkelsti mellom Hjerkin og Lillehammer. Andre deler av denne stien er problematisk i forhold til villreininteressene. Stien mellom Skogsætrene og Høvringen må også vurderes også som en del av denne sammenhengende stien, jmf. Naturmangfoldlovas §10. Villreinnemnda må derfor være tydelig på at utbedring av dette stisegmentet ikke vil ha presedensvirkning for andre deler av en trasé mellom Hjerkin og Lillehammer.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda mener at en utbedring av stien mellom Høvringen og Skogsætrin kan ha en kanalisende effekt i forhold til å kanalisere trafikk vekk fra områder lengre inn. Isolert sett er derfor tiltaket positivt, også for villreininteressene.

Det er imidlertid en viss risiko for at en kan få en økning i antall rundturer mellom Høvringen og Skogsætrin, med retur på stier lengre inn i området. Hvis det er ressursmessig mulig, bør fjellstyrene/SNO følge opp stibruken lengre inn i fjellet.

Traséen er en del av planene om en sammenhengende sykkelsti mellom Hjerkin og Lillehammer. Andre deler av denne stien er problematisk i forhold til villreininteressene. Stien mellom Skogsætrene og Høvringen må vurderes også som en del av denne sammenhengende stien, jmf. Naturmangfoldlovas §10. Villreinnemnda vil understreke at søknader om tilsvarende tilrettelegging på andre segmenter av den planlagte sykkelstien mellom Hjerkin og Lillehammer vil bli behandlet uavhengig av denne saken.

VEDTAK

Villreinnemnda mener at en utbedring av stien mellom Høvringen og Skogsætrin kan ha en kanalisende effekt i forhold til å kanalisere trafikk vekk fra områder lengre inn. Isolert sett er derfor tiltaket positivt, også for villreininteressene.

Det er imidlertid en viss risiko for at en kan få en økning i antall rundturer mellom Høvringen og Skogsætrin, med retur på stier lengre inn i området. Hvis det er ressursmessig mulig, bør fjellstyrene/SNO følge opp stibruken lengre inn i fjellet.

Traséen er en del av planene om en sammenhengende sykkelsti mellom Hjerkinn og Lillehammer. Andre deler av denne stien er problematisk i forhold til villreininteressene. Stien mellom Skogsætrene og Høvringen må vurderes også som en del av denne sammenhengende stien, jmf. Naturmangfoldlovas §10. Villreinnemnda vil understreke at søknader om tilsvarende tilrettelegging på andre segmenter av den planlagte sykkelstien mellom Hjerkinn og Lillehammer vil bli behandlet uavhengig av denne saken.

2018/40 GEOCAHER – HENVENDELSE TIL STATSKOG OG NASJONALPARKSTYRET FOR RONDANE-DOVRE

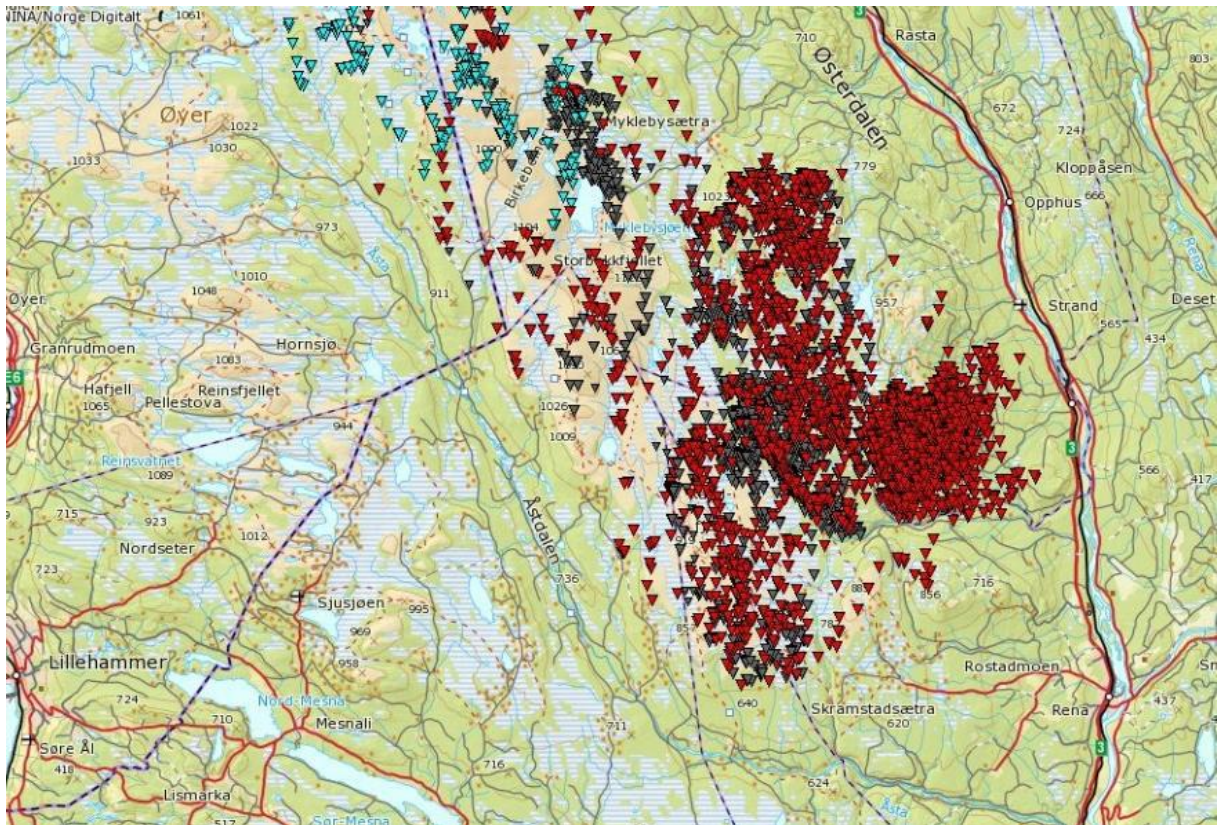
SAKSOPPLYSNINGER

Geocaching er verdensomspennende fritidsaktivitet som innebærer bruk av en GPS-mottaker for å finne utplasserte geocacher. Tradisjonelle geocacher kan variere i størrelse, alt fra en liten nano-cache på størrelse av en lillefingertupp, til en stor kiste. En geocache med bytteting er den mest tradisjonelle varianten innen geocaching. Primærinholdet i boksene er en logg og blyant, men man kan legge i bytteting av ulik karakter, små gjenstander som klinkekuler, små barneleker, figurer av ymse slag, mynter eller lignende. Når man tar en bytteting fra boksen, skal man legge noe tilbake som er finere, dvs «bytte opp». Deltakerne som finner boksen logger sitt besøk i loggboken i geocachen. Det gjelder da å finne flest mulig geocacher. Bortsett fra et felles nettsted/logg, er aktiviteten individuelt basert. Hver deltaker bestemmer når aktiviteten kan utøves, og alle som deltar kan legge ut bokser. Per juni 2017 er det registrert over 3 000 000 aktive globalt (<https://no.wikipedia.org/wiki/Geocaching>).

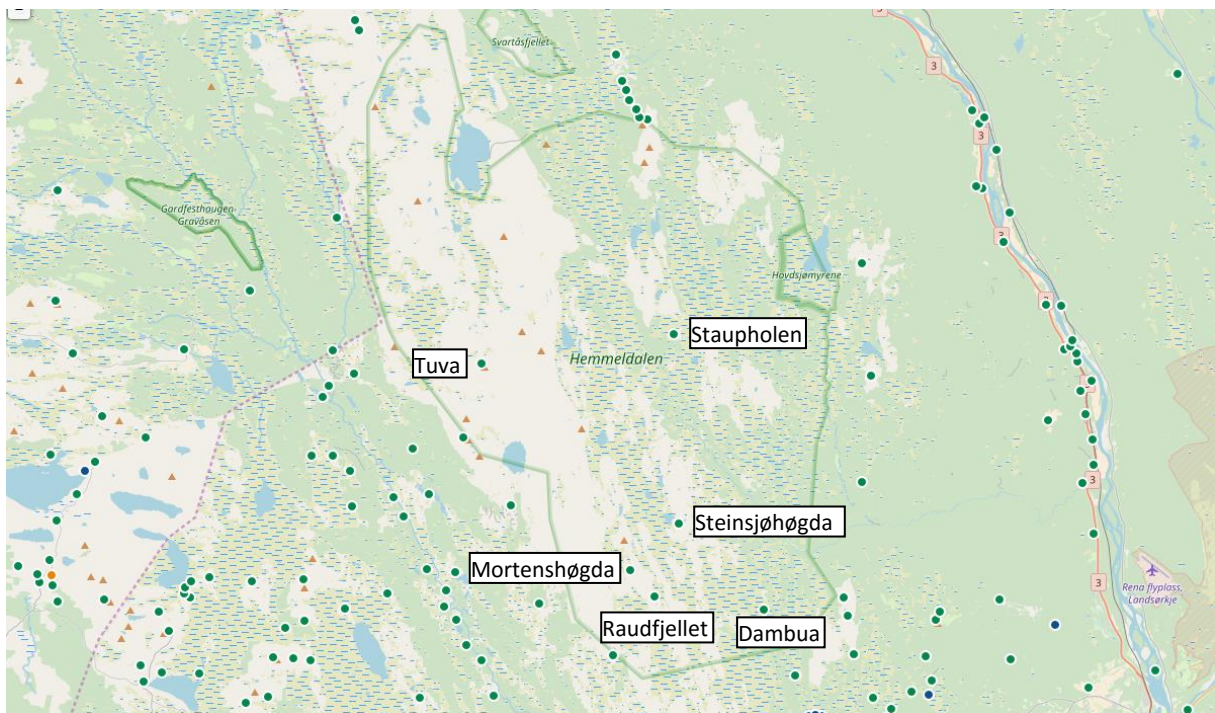
Hovedregelen er at man skal innhente tillatelse av grunneier der cachen plasseres, og i verneområder skal det også innhentes tillatelse fra forvaltningsmyndigheten før utplassering. Nettportalen «geocaching.com» har en kartløsning som viser utplasserte geocacher. Denne viser en rekke utplasserte geocacher i Rondane-Sølnkletten. Statskog opplyser at de som grunneier ikke har fått søknad om å utplassere noen av cachene i statsallmenningen. Nasjonalparkstyret for Rondane-Dovre har mottatt enkeltsøknader om utplassering i Hemmeldalen naturreservat, og avslått disse. De cachene som er utplassert i dette området, er sannsynligvis utplassert uten tillatelse.

Sekretæren for nemnda har gått gjennom cachene som er utplassert i Rondane og Sølnkletten. Mange cacher er plassert i nærheten av hovedveier (f.eks. fv. 27 over Venabygdsfjellet) eller ved turisthytter (Grimsdalshytta, Døråsetrene) eller på mye brukte turmål (Formokampen, Rondslottet). Tidspunktet for utplassering varierer, fra 2006 til 2017.

Noen cacher er problematiske i forhold til villreinhensyn, ved at de genererer ferdsel inn i sårbare villreinområder. I verneområdene gjelder dette én geocache på Skjerelfjell og flere cacher i Hemmeldalen naturreservat (se kart på neste side), som er svært viktige vår- og sommerbeiter for villreinen.

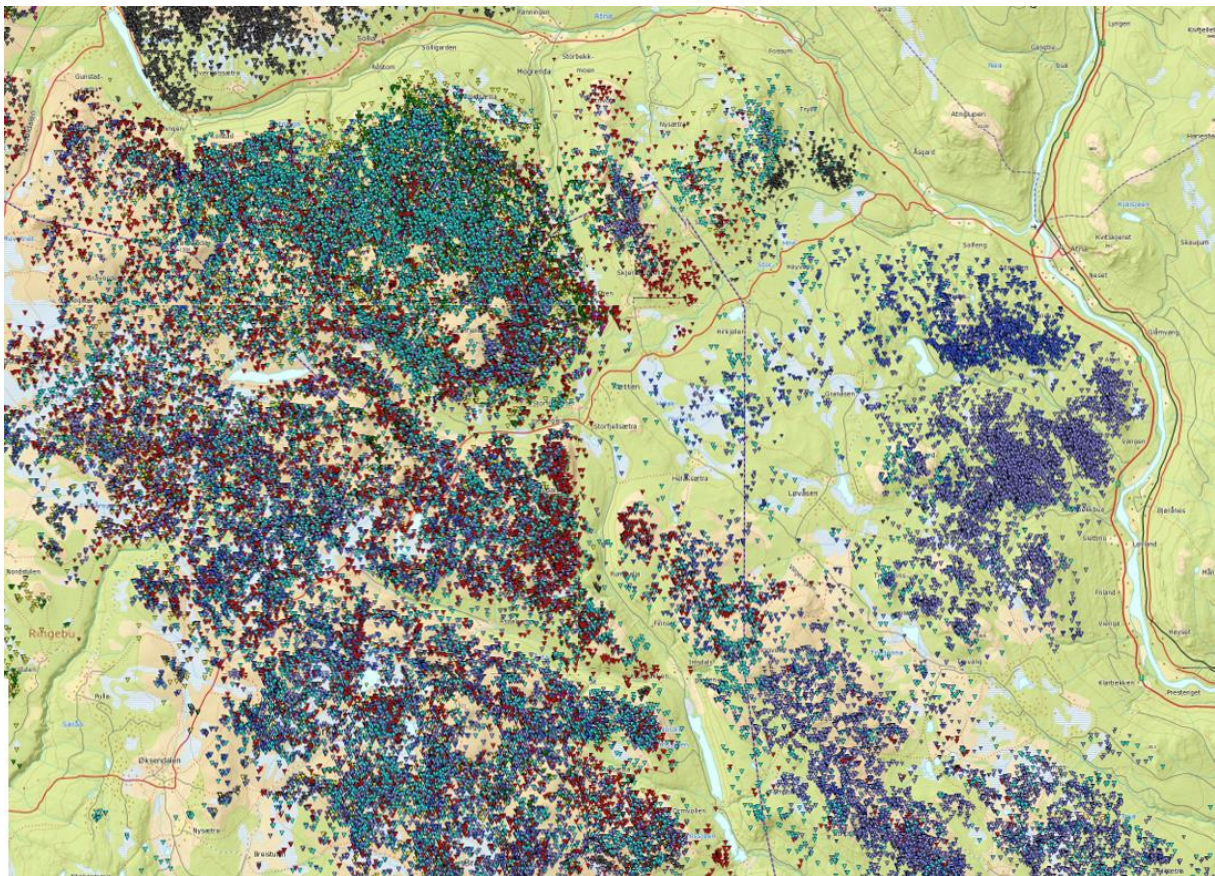
Figur 1. GPS-positjoner, simler, 2010-2016 (www.dyreposisjoner.no)

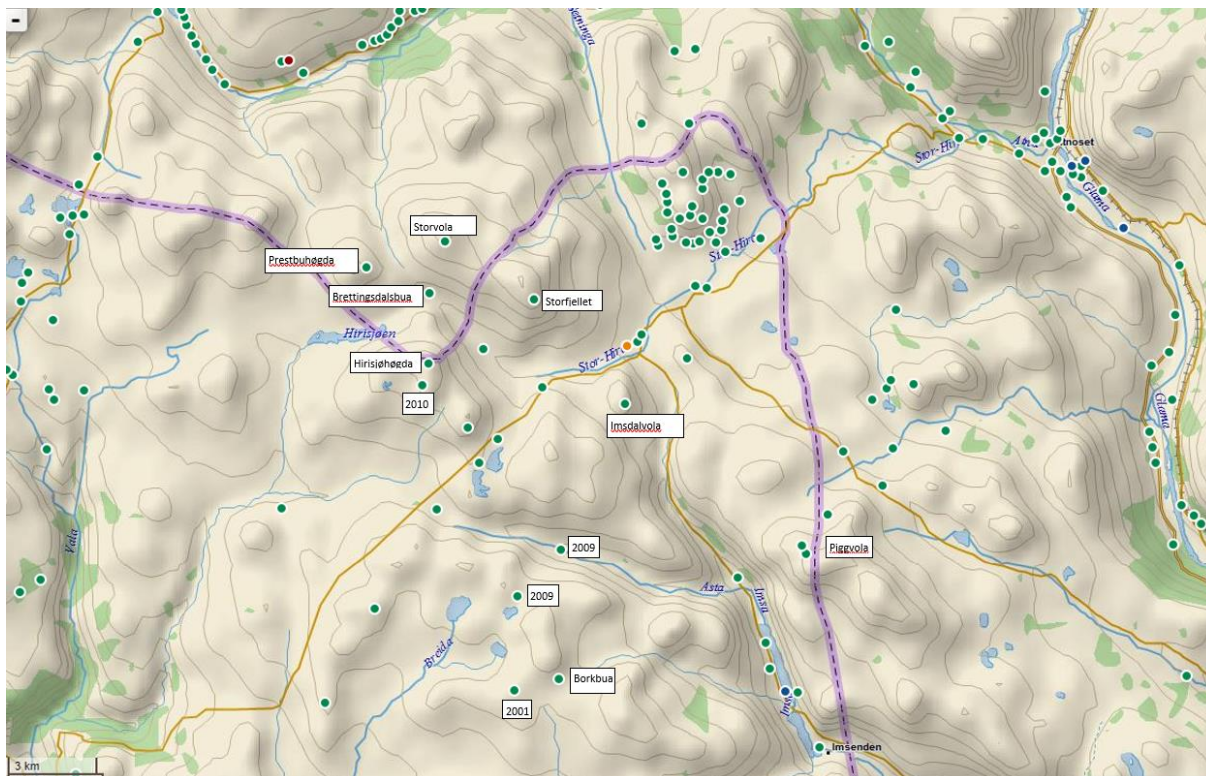
Figur 2. Geocacher i Himmeldalen naturreservat (hentet fra www.geocaching.com)

I grenseområdene mellom Ringebu og Stor-Elvdal er det utplassert en rekke cacher. Også dette er et svært viktig område for villreinen i Rondane Sør, både sommer og vinter. Cachene ligger utenfor de store verneområdene i Rondane, men innenfor nasjonalt villreinområde i regional plan for Rondane-Sølnkletten.

Som en oppfølging av Regional Plan for Rondane-Sølnkletten ble det i 2015 igangsatt et prosjekt for å dokumentere villreinsens arealbruk i Fampen-området i Stor-Elvdal kommune (området avgrenset av Imsdalen, Friisvegen, Atndalen og Østerdalen). I rapporten fra prosjektet (Jordhøy, P., Ruud, H. P. og Lie, T. 2016. Villreinen i Rondane sørområde – Fampen - NINA Rapport 1300) viser betydningen av Fampen-området som villreinområde. Trekkpassasjen over til området er allerede smal, og det er viktig at ferdselstrykket i dette området ikke øker.

Figur 3. GPS-posisjoner, simler, 2010-2016 (fra www.dyreposisjoner.no)

Figur 4. Geocacher avmerket med grønne prikker. De geocacher som er merket med navn/årstall i ramme, vurderes som uheldige i forhold til villreinens arealbruk (hentet fra www.geocaching.com).

VURDERING

De geocacher som er vist på kartene i denne saken anses som uheldige fordi de kan øke ferdselen inn i sårbare villreinområder. Villreinnemnda har ikke selv anledning til å forby slike cacher, men kan oppfordre henholdsvis Nasjonalparkstyret for Rondane-Dovre og Statskog om å be de som har lagt ut cachene om å fjerne disse, eventuelt gå veien om søknad. Det viktigste er ikke å fjerne cachen fysisk, siden dette vanligvis er små og gjemte bokser, men å fjerne posisjonene fra geocaching.com, slik at cachen ikke vises i kartet.

Dersom en registrerer seg som bruker av geocaching.com (kostnadsfritt for den enkleste versjonen), får en tilgang til kartet med geocacher. Ved å trykke på cachen i kartet, får en opp hvem som har lagt ut cachen. Dette er anonyme navn, men via dette kallenavnet får en opp en mulighet for å sende mail til vedkommende. Det vil derfor være relativt enkelt å lage en standard tekst som formidles til de som har lagt ut de aktuelle cachene.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten oppfordrer Rondane-Dovre nasjonalparkstyre til å vurdere geocachen på Skjerelfjell i Sel kommune og geocachene i Hemmeldalen naturreservat opp mot villreininteressene. Ut fra villreinhensyn anbefaler nemnda at geocachene fjernes fra nettportalen «geocaching.com».

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten oppfordrer Statskog til å vurdere de geocachene i Sollia og Ringebru statsallmenning som er vist på kartet i figur 4 opp mot villreininteressene. Ut fra villreinhensyn anbefaler nemnda at geocachene fjernes fra nettportalen «geocaching.com».

VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten oppfordrer Rondane-Dovre nasjonalparkstyre til å vurdere geocachen på Skjerelfjell i Sel kommune og geocachene i Hemmeldalen naturreservat opp mot villreininteressene. Ut fra villreinhensyn anbefaler nemnda at geocachene fjernes fra nettportalen «geocaching.com».

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten oppfordrer Statskog til å vurdere de geocachene i Sollia og Ringebru statsallmenning som er vist på kartet i figur 4 opp mot villreininteressene. Ut fra villreinhensyn anbefaler nemnda at geocachene fjernes fra nettportalen «geocaching.com».